

Veselības inspekcija

Veselības inspekcijas aktualitātes higiēnas novērtēšanā būvniecībā

Sabiedrības veselības departamenta
Higiēnas novērtēšanas nodaļas
Vides veselības analītiķe Valērija Fomčenko

K. Valdemāra iela 157, Rīgā
06.12.2019.

Veselības inspekcija

Normativo aktu prasības

Epidemioloģiskās drošības likums: Veselības inspekcija novērtē vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību, sniedz priekšlikumus cilvēka veselībai nekaitīgas vides nodrošināšanai un pēc pieprasījuma novērtē higiēnas prasību izpildi (6.p 4.d.)

Veselības inspekcijas nolikums (MK 05.02.2008. not. Nr. 76): normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos vai pēc fiziskas vai juridiskas personas pieprasījuma novērtēt būvprojekta un objekta atbilstību higiēnas prasībām (4.14. p.)

Inspekcijas cenrādis (MK 27.08.2013. not. Nr. 675)

Veselības inspekcija

Veselības inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis

(Pielikums grozīts ar MK 02.08.2016. noteikumiem Nr. 507; MK 18.07.2017. noteikumiem Nr. 413; MK 22.05.2018. noteikumiem Nr. 286)

Nr. p.k.	Pakalpojuma veids	Mērvienība	Cena bez PVN (euro)	PVN (euro)	Cena ar PVN (euro)
----------	-------------------	------------	---------------------	------------	--------------------

Cenrādis ir pieejams ikvienam!

Gan VI mājas lapā, gan likumi.lv

1.	Nosacījumu sagatavošana higiēnas prasību ievērošanai projektēšanas stadijā (pakalpojums nav obligāts saskaņā ar normatīvajiem aktiem un tiek sniegts pēc būvniecības ierosinātāja brīvprātīga pieprasījuma, ja tiek paredzētas atkāpes no normatīvajos aktos noteiktajām higiēnas prasībām)				
1.1.	viēngimenes mājai, vasarnīcai, zemnieku saimniecībai	higiēnas uzdevums	18,55	3,89	22,44
1.2.	daudzdzīvokļu mājai	higiēnas uzdevums	28,45	5,97	34,42
1.3.	publiskai ēkai	higiēnas uzdevums	35,21	7,39	42,60
1.4.	ražošanas objektam	higiēnas uzdevums	53,36	11,21	64,57
1.5.	inženierbūvei (arī autostāvētai)	higiēnas uzdevums	34,24	7,19	41,43
2.	Projekta higiēnas prasību ievērošanas novērtēšana (saskaņojot atkāpes no būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu tehniskajām prasībām)*				
2.1.	daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamam namam	atzinums	133,75	0,00	133,75
2.2.	publiskai ēkai (objektiem, kam normatīvajos aktos ir noteiktas higiēnas prasības)				
2.2.1.	ar platību līdz 500 m ²	atzinums	56,90	0,00	56,90
2.2.2.	ar platību no 501 m ² līdz 1 000 m ²	atzinums	97,41	0,00	97,41
2.2.3.	ar platību no 1 001 m ² līdz 5 000 m ²	atzinums	115,24	0,00	115,24
2.2.4.	ar platību no 5 001 m ² līdz 10 000 m ²	atzinums	168,15	0,00	168,15
2.2.5.	ar platību vairāk nekā 10 001 m ²	atzinums	213,32	0,00	213,32
2.3.	cietiņpaaugstināta riska objektiem atbilstoši Epidemioloģiskās drošības likumam, kas nav minēti šā pielikuma 2.2.apakšpunktā	atzinums	52,29	0,00	52,29
3.	Atzinuma sagatavošana par objekta (būves) gatavību ekspluatācijai*				
3.1.	sabiedriski nozīmīgām būvēm				
3.1.1.	daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamam namam	atzinums	114,73	0,00	114,73
3.1.2.	publiskai ēkai, ražošanas objektam				
3.1.2.1.	ar platību no 1 001 m ² līdz 5 000 m ²	atzinums	79,94	0,00	79,94
3.1.2.2.	ar platību no 5 001 m ² līdz 10 000 m ²	atzinums	140,99	0,00	140,99
3.1.2.3.	ar platību vairāk nekā 10 000 m ²	atzinums	169,15	0,00	169,15

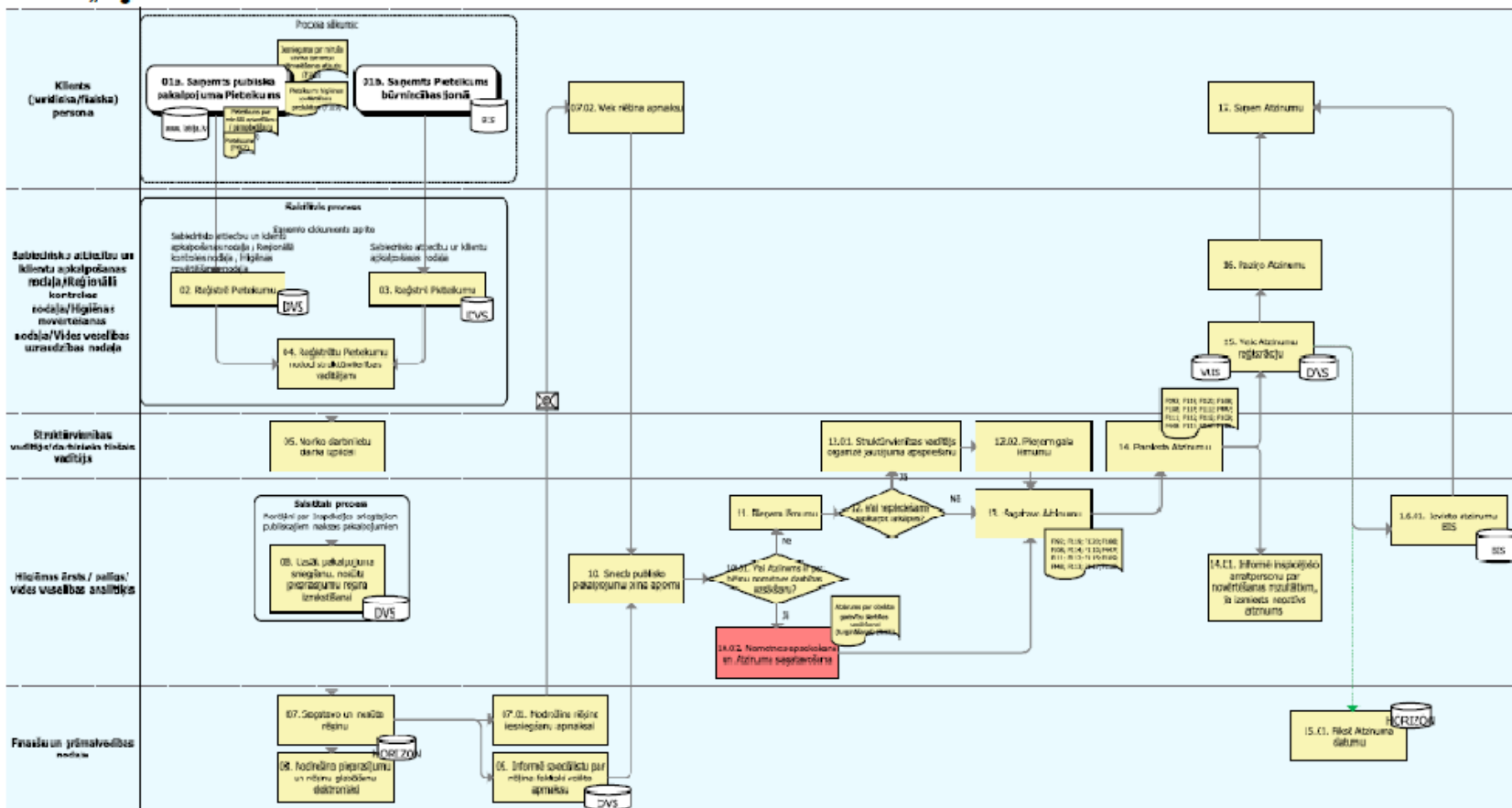

Veselības inspekcijas iekšējie dokumenti

Veselības inspekcija

Procedūra KR.7.1.SABVES-P.29-v8 „Higiēniskās novērtēšanas kārtība”

Procesa „Higiēniskās novērtēšanas kārtība” norises shēma

Veselības inspekcija

MK 02.09.2014. noteikumu Nr.529 “Ēku būvnoteikumi”

165. punkts nosaka,

ka pēc pasūtītāja rakstiska pieprasījuma institūcijas, kuras ir izdevušas tehniskos vai īpašos noteikumus, pārbauda un 10 darba dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas atbilstoši kompetencei sniedz atzinumu par ēkas vai tās daļas gatavību ekspluatācijai, tās atbilstību tehniskajiem vai īpašajiem noteikumiem un normatīvo aktu prasībām;

un Veselības inspekcijas atzinums ir nepieciešams, ja nododamajai ēkai vai tās daļai normatīvajos aktos ir izvirzītas obligātās higiēnas prasības.

(Grozīts ar MK 24.01.2017. noteikumiem Nr. 50).

Veselības inspekcija

MK 02.09.2014. noteikumu Nr.529 “Ēku būvnoteikumi”

166. punkts nosaka,

ja nodod ekspluatācijā trešās grupas ēku vai tās daļu, pēc pasūtītāja rakstiska pieprasījuma pēc iesnieguma saņemšanas atbilstoši kompetencei atzinumu sniedz arī Inspekcija – par atbilstību higiēnas prasībām.

Veselības inspekcija

Citi atzinumu veidi

Administratīvā sloga mazināšanai būvvaldēm no 2009. gada 1. augusta vairs nav jāpieprasa tehniskos noteikumus (īpašās prasības) no Inspekcijas.

Nosacījumu sagatavošana (īpašās prasības) higiēnas prasību ievērošanai projektēšanas stadijā - nav obligātas saskaņā ar normatīvajiem aktiem un tiek sniegtas pēc būvniecības ierosinātāja brīvprātīga pieprasījuma.

Atzinums par projektu jāsniedz tikai gadījumos, ja ir atkāpes no normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, veicot būvprojektu saskaņošanu.

Šie pakalpojumi ir brīvprātīgi, taču tie atvieglo turpmākas darbības ar objektu gan klientam, gan Veselības inspekcijai, Būvvaldei un citām institūcijām.

KONSULTĒ
VISPIRMS
Alcina Ekonomikas ministrija

Veselības inspekcija

Savukārt nosacījumi higiēnas prasību ievērošanai nepieciešami

Visiem Inspekcijas uzraudzības objektiem: izglītības iestādes; sociālās aprūpes iestādes; ārstniecības iestādes.

Publiskajām ēkām un objektiem, kuri sniedz publiskus pakalpojumus.

Ražošanas objektiem (troksnis);

Vēlams arī pie vienkāršotas renovācijas - gadījumā, ja mainās telpas funkcija un nav nepieciešama pārplānošana (ja tās nav biroja telpas), bet pēc darba specifikas ir iespējami riski iedzīvotāju veselībai (troksnis, smakas un tml.), piemēram, daudzstāvu daudzdzīvokļu māju dzīvoklī ierīkotiem uzņēmumiem, tādiem kā - apavu labošana, šūšanas ateljē, atslēgu izgatavošana..., (saskaņā ar LBN211-15 „Dzīvojamās ēkas” 28.p. prasībām).

Veselības inspekcija

Atkāpju saskaņošana

Alternatīvos tehniskos risinājumus un atkāpes no būvnormatīvu tehniskajām prasībām speciālajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos saskaņo:

- 1) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests — ugunsdrošības jomā;
- 2) **Veselības inspekcija — higiēnas, tai skaitā nekaitīguma, jomā;**
- 3) Valsts vides dienests — vides aizsardzības jomā;
- 4) būvvalde vai institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, — vides pieejamības jomā.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 9.¹panta septīto daļu **Inspekcijai ir ekskluzīvā kompetence saskaņot atkāpes un alternatīvos tehniskos risinājumus higiēnas, tai skaitā nekaitīguma, jomā.** Savukārt būvvaldēm — vides pieejamības jomā.

Veselības inspekcija

Ārstniecības iestādes un atkāpes

Ārstniecības iestāžu vai to struktūrvienību atjaunošanas vai pārbūves gadījumā saskaņot būvprojektu ar atkāpēm no higiēnas, tai skaitā nekaitīguma, prasībām, neparedzot alternatīvos tehniskos risinājumus, nedrīkst!

Atkāpes no higiēnas prasību izpildes, atjaunojot vai pārbūvējot ārstniecības iestādes, ir pieļaujamas vienīgi ar alternatīvo tehnisko risinājumu saskaņošanu.

Tādējādi higiēnas prasību izpildes kontrole ārstniecības iestāžu atjaunošanai vai pārbūvei ir stingrāka, nekā citu objektu atjaunošanai vai pārbūvei.

Vienīgais gadījums, kad ir pieļaujams saskaņot atkāpes no higiēnas, tai skaitā nekaitīguma, prasībām, neparedzot alternatīvos tehniskos risinājumus pie ārstniecības iestāžu atjaunošanas vai pārbūves, ir kad attiecīgās prasības tehniski nav iespējams ievērot.

Veselības inspekcija

Par Inspekcijas iesaisti dažādos būvniecības etapos, kad nepieciešams Inspekcijas atzinums vai nosacījumi (īpašās prasības), izlemj būvvaldes

Veselības inspekcija kļūst par radošu, pozitīvu, uz klientiem orientētu iestādi, kas iekļaujas veselības aprūpes sistēmā kā iekšējais auditors.

Kontroles pasākumi ir objektīvi, iestāde konsekventi izmanto tai piešķirtos ietekmēšanas mehānismus.

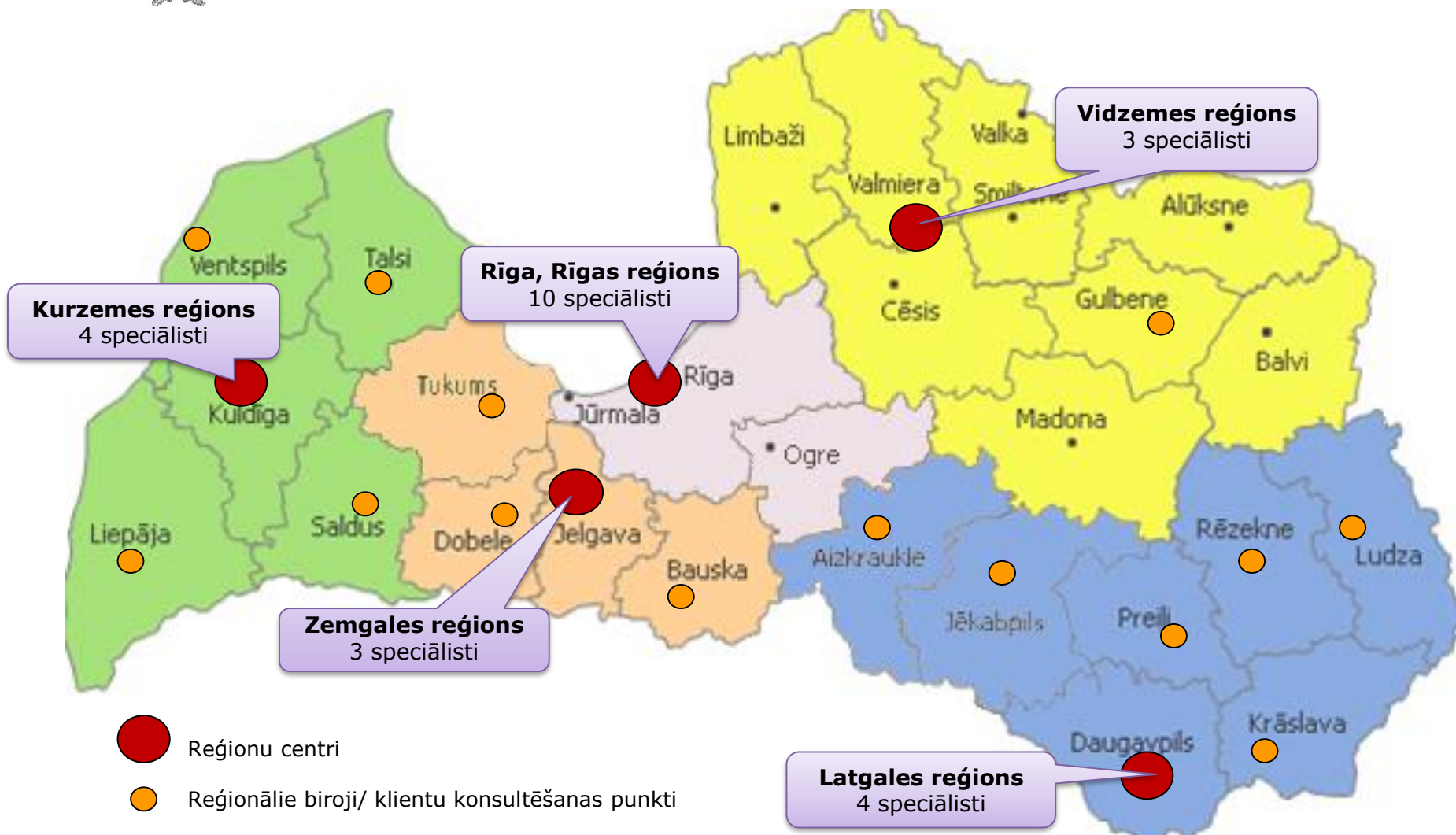
Iestādē strādā profesionāli, motivēti un radoši darbinieki.

Inspekcija saņemot pieteikumu - sniedz pakalpojumu visiem.

Veselības inspekcijas teritoriālais iedalījums

Veselības inspekcija

Veselības inspekcijas teritoriālais iedalījums

Rīga un Rīgas reģions:

Jūrmala, kā arī Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu novadi.

Kurzemes reģions:

Liepājas un Ventspils pilsētas un Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Mērsraga, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rojas, Rucavas, Talsu, Saldus, Skrundas, Vaiņodes, Ventspils novadi.

Latgales reģions:

Daugavpils, Jēkabpils, Rēzeknes pilsētas, kā arī Daugavpils, Ilūkstes, Krāslavas, Dagdas, Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Līvānu, Vārkavas, Rēzeknes, Viļānu, Ludzas, Kārsavas, Zilupes, Ciblas, Aknīstes, Salas, Jēkabpils, Viesītes, Krustpils, Aizkraukles, Jaunjelgavas, Kokneses, Neretas, Pļaviņu, Skrīveru novadi.

Vidzemes reģions:

Valmieras pilsēta un Alojas, Alūksnes, Amatas, Apes, Baltinavas, Balvu, Beverīnas, Burtnieku, Cēsu, Cesvaines, Ērgļu, Gulbenes, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Limbažu, Lubānas, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Rūjienas, Rugāju, Salacgrīvas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Valmieras, Varakļānu, Vecpiebalgas, Viļakas novadi.

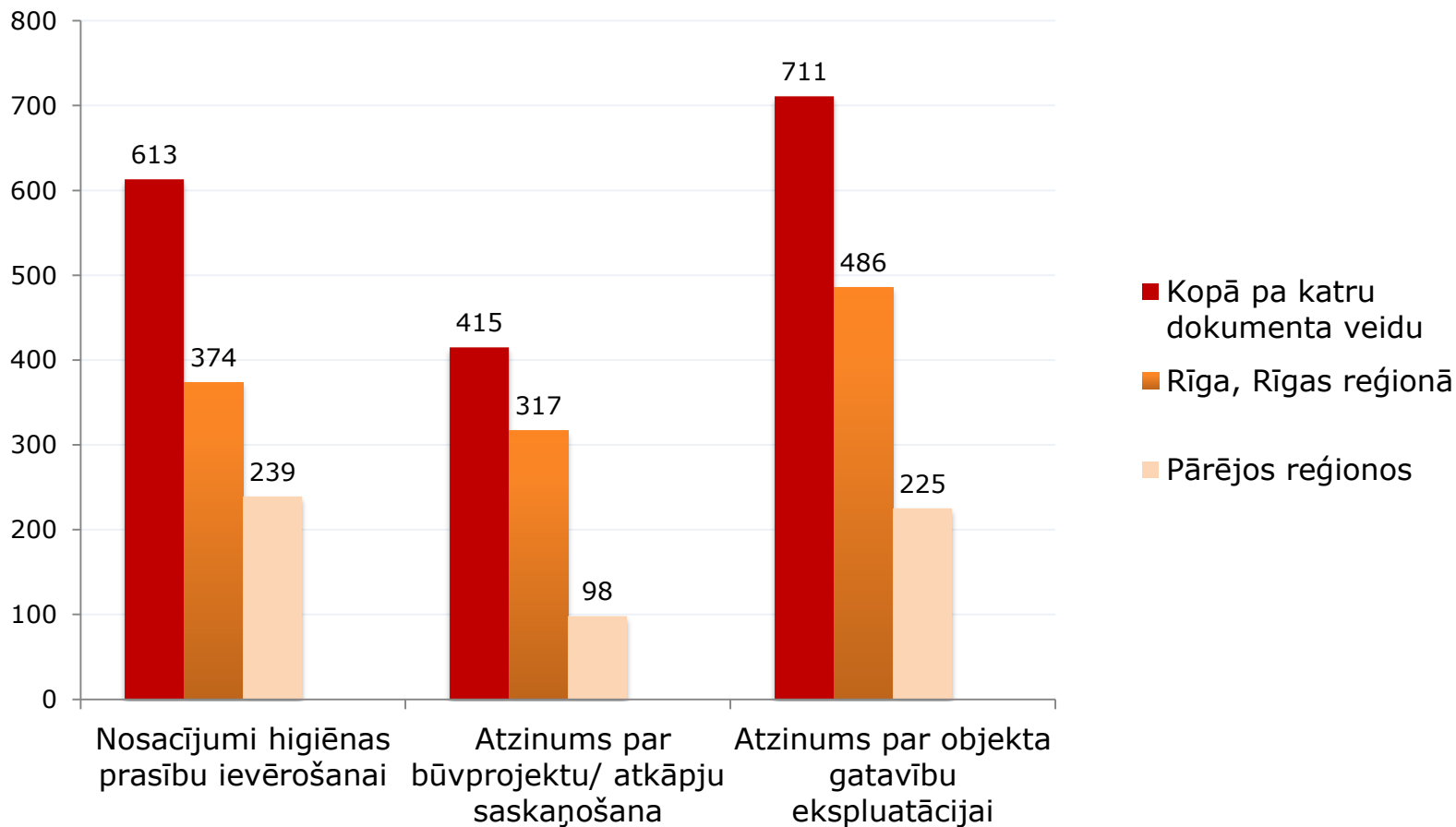
Zemgales reģions:

Jelgavas pilsēta un Auces, Bauskas, Dobeles, Engures, Iecavas, Jaunpils, Jelgavas, Kandavas, Ozolnieku, Rundāles, Tērvetes, Tukuma, Vecumnieku novadi.

Veselības inspekcija

Sniegto atzinumu skaits 2018.gadā

Veselības inspekcija

Inspekcija vienmēr ir atvērta sadarbībai, gatava piedalīties darba grupās ar pašvaldību būvvalžu darbu pārraugošo institūciju, lai apspriestu diskutablus jautājumus savas kompetences ietvaros.

Veselības inspekcija

Pašnovērtējuma anketas

“Objekta (būves) atbilstības novērtēšana būtiskākajām higiēnas prasībām pirms nodošanas ekspluatācijai”

- Bieži vien klienti, vēršoties Inspekcijā, nepārzina mūs interesējošās higiēnas jomas saistībā ar objektu un iesniegšanai nepieciešamo dokumentu sarakstu atzinuma saņemšanai, kas būtiski palielina atzinumu ar negatīvu slēdzienu risku.
- Tāpēc, aktīvi piemērojot principu „konsultē vispirms” visās jomās, tika nolemts šo anketu izstrādāt, lai klients to var aizpildīt, pats sevi pārbaudot.

- Pašnovērtējuma anketa ir izstrādāta un aprobēta no 01.11.2018. līdz 14.12.2018. Pašlaik tā ir ieviesta un darbojas visos reģionos.

Veselības inspekcija

Izplātītākas konstatētas nepilnības

- Nav saskaņotas projekta izmaiņas
- Nav veikta ārējā ūdensvada dezinfekcija un ūdens kvalitātes testēšana pēc dezinfekcijas
- Netika iesniegtas ventilācijas sistēmas pārbaūžu pases
- Nav pabeigta telpu iekšēja apdare

Savukārt pašnovērtējuma anketa palielina klienta uzmanību un atbildības līmeni, palīdzot atpazīt objekta trūkumus, izprast problēmu, lai nākotnē saņemtu pozitīvu atzinumu.

Veselības inspekcija

Veselības inspekcijas mājas lapa

<http://www.vi.gov.lv/lv>

- ✓ Kontakti, apmeklētāju pieņemšanas laiki un vietas - [www.vi.gov.lv/lv/sakums/**kontakti**](http://www.vi.gov.lv/lv/sakums/kontakti)
- ✓ Pieteikums Veselības inspekcijas atzinuma vai novērtējuma saņemšanai – [www.vi.gov.lv/lv/sakums/**epakalpojumi**](http://www.vi.gov.lv/lv/sakums/epakalpojumi)
- ✓ Veselības inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis [www.vi.gov.lv/lv/sakums/pakalpojumi/**maksas-pakalpojumu-cenradis**](http://www.vi.gov.lv/lv/sakums/pakalpojumi/maksas-pakalpojumu-cenradis)

Veselības inspekcija

Paldies par uzmanību!

Sabiedrības veselības departamenta
Higiēnas novērtēšanas nodaļas
Vides veselības analītiķe Valērija Fomčenko

K. Valdemāra iela 157, Rīgā
06.12.2019.